

РЕШЕНИЕ

№ 24702

гр. София, 17.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав, в
публично заседание на 18.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

при участието на секретаря Албена Илиева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **547** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. АПК, вр. чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Образувано е на основание постъпила искова молба от „Евро Логистик 2014“ ЕООД, [населено място], депозирана чрез пълномощника адв. Ц. П. от САК, с която срещу Българска агенция по безопасност на храните са предявени обективно съединени иски с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ за сума в общ размер 6533793,91 лева, от които 5675365 лева главница и 858421,91 лева лихва за периода от 15.12.2023 г. до 15.01.2025 г., представляващи обезщетение за причинени на дружеството имуществени вреди за периода от 04.08.2022 г. до 15.12.2023 г., претърпени в резултат на незаконосъобразен акт на Изпълнителния директор на БАБХ - Заповед №РД 11-1810/04.08.2022 г., изменена със Заповед №РД 11-1812/05.08.2022 г. на Изп. директор на БАБХ, отменени с Решение №12643/15.12.2023 г. на ВАС, постановено по адм. д. №485/2023 г. Претендира се и законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумите и направените деловодни разноски.

В исковата молба се твърди, че ищецът "Евро Логистик 2014" ЕООД е българско търговско дружество с вписан в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ предмет на дейност: „търговия, производство, търговско представителство и посредничество, комисионни, спедиционни и превозни сделки." С оглед на това, то осъществява стопанска дейност изцяло на територията на ГКПП „Капитан А." - „оператор" по смисъла на Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. Дружеството като лице - отговорно за пратката, има задълженията, посочени в чл. 15 от Регламент (ЕС) 2017/625, вкл. има задължението като оператор да предоставя на служителите на компетентните органи достъп до животните и стоките под негов контрол, както и документите и всяка друга информация, свързана с тях. Считано от

00:00 часа на 20 май 2022 г. дейността на операторите била неправомерно иззета от служителите на БАБХ и от лица, наети от Агенцията на граждански договори, които съвместявали дейността на контролиращ и подконтролен орган. Със Заповед № РД 11-995/19.05.2022 г. Изпълнителният директор на БАБХ изменил ценоразписа за платените услуги, които извършва БАБХ съгласно чл. 3, ал. 5 от Закона за БАБХ, като с нея не се създават забрани за извършване на тези дейности от страна на операторите. Твърди се, че в нито един издаден от Изпълнителния директор на БАБХ административен акт не се е забранявало извършването на дейността на оператор от други лица - различни от БАБХ. В 00:00 часа на 20.05.2022 г. извършването на дейност като оператор по смисъла на Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 година, в частност товаро-разтоварването на внасяната от Република Турция стока, е поета от служителите на БАБХ, въпреки че в регламента изрично е записано, че всяко физическо или юридическо лице може да я изпълнява. Това е направено по устно разпореждане на Изпълнителния директор на БАБХ, чийто действия са оспорени по реда на чл.250 АПК от друго дружество, като с Определение № 7289/19.07.2022г. по адм.д. № 6328/2022г. на Върховния административен съд е наредил да бъдат ПРЕКРАТЕНИ незабавно и безусловно действията на органи и длъжностни лица на Българска агенция по безопасност на храните, изразяващи се с недопускане на служители на „Евролаб 2011“ ЕООД да извършват товаро-разтоварна дейност и да изпълняват функцията на оператор по смисъла на Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 година относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита, за изменение на регламенти (ЕО) № 999/2001, (ЕО) № 396/2005, (ЕО) № 1069/2009, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) № 1151/2012, (ЕС) № 652/2014, (ЕС) 2016/429 и (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО) № 1/2005 и (ЕО) № 1099/2009 на Съвета и директиви 98/58/ЕО, 1999/74/ЕО, 2007/43/ЕО, 2008/119/ЕО и 2008/120/ЕО на Съвета, и за отмяна на регламенти (ЕО) № 854/2004 и (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 89/608/ЕИО, 89/662/ЕИО, 90/425/ЕИО, 91/496/ЕИО, 96/23/ЕО, 96/93/ЕО и 97/78/ЕО на Съвета и Решение 92/438/ЕИО на Съвета. С това определение съдът е обявил за незаконни действията на длъжностните лица на БАБХ, извършени от 20.05.2022 г. до 19.07.2022 г., с които се възпрепятстваха операторите да извършват товаро-разтоварна дейност, като е наредил същите да бъдат преустановени, т.е. ищецът счита, че последващи действия от същия или сходен характер също са незаконни. Изложено е, че въпреки този диспозитив на съдебното определение, което е постановено на 19.07.2022г., Изпълнителният директор и служителите на БАБХ не го изпълнявали и не допусkali операторите да извършват дейностите по товаро - разтоварване.

На 04.08.2022 г., била издадена Заповед №РД11 – 1810 от Изпълнителния директор на БАБХ, в т. II от която било разпоредено: „Товаро - разтоварната дейност на обектите по т. I /частично или изцяло/ от транспортни средства, с които се превозват, когато е необходимо за осигуряване на достъп до цялата пратка при извършване на проверките за идентичност и физическите проверки на ГКПП „Капитан А.“, по Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/2130 на Комисията от ноември 2019 година за определяне на подробни правила за действията, които се извършват по време на и след проверките на документи, проверките за идентичност и физическите проверки на животни и стоки, подлежащи на официален контрол на граничните контролни пунктове, за извършване на официален фитосанитарен и ветеринарномедицински контрол, както и контрол на продукти от неживотински произход, в т.ч. и вземане на проби за целта на официалния контрол в изпълнение на изискванията на съответните регламенти и решения на Европейския съюз, да се осъществяват

от служители от отдел ГИП „Капитан А.". С Решение №12643 от 15.12.2023 г. постановено по адм.д. № 485/2023 г. на ВАС тази заповед, представляваща общ административен акт, изменена със Заповед № РД 11-1812/05.08.2022 г. на Изпълнителния директор на Българска агенция по безопасност на храните е отменена. Но в периода от 04.08.2022 г. до 15.12.2023 г. длъжностни лица на Българската агенция по безопасност на храните не са допусkali служителите на "Евро Логистик 2014" ЕООД, в качеството на оператор, да извършват товаро-разтоварна дейност за вносителите, които са представлявали пред самата БАБХ, на основание тази заповед, като самите служители на БАБХ са извършвали тази дейност. Предвид това ищецът счита, че действията на служителите на БАБХ са били извършвани на база неправилен и незаконен административен акт, което само по себе си прави и тях незаконни. Предвид това се претендира обезщетение за настъпилите за дружеството вреди, представляващи пропуснати ползи. В тази връзка е изложено, че към датата на издаване на заповедта "Евро Логистик 2014" ЕООД има над 60 броя сключени договори, по силата на които действа като оператор. Това са договори, включително с чуждестранни юридически лица. Съгласно раздел III „Представителство пред Българската агенция по безопасност на храните и други задължения", ищецът има право да изпълнява функциите на оператор - т. 1 - отговаря за товарите, а съгласно т. 3 от договорите "Евро Логистик 2014" ЕООД има задължение да подпомогне процеса на вземане на проби съгласно Регламент на ЕК чрез разпределяне на необходимия персонал и оборудване за операции по товарене и разтоварване. Освен на лицата, с които е имало дългосрочни договорни отношения, "Евро Логистик 2014" ЕООД е било оператор на товарите и на други лица, които са го избирали инцидентно при навлизането на ГКПП „Капитан А.". В процесния период тази дейност е извършвана от служители на БАБХ, като е събирана такса от по 400 лева. Ищецът счита, че това е пропусната полза за "Евро Логистик 2014" ЕООД, тъй като в случай, че изпълнителният директор на БАБХ не беше издал оспорената и отменена като незаконосъобразна заповед, дружество "Евро Логистик 2014" ЕООД би извършило услугата и би получило 488.75 лева еднократно възнаграждение. Това е било и положението преди 20.05.2022г., а същото е и след 15.12.2023 г. Твърди се, че съгласно информацията, съдържаща се в интегрираната информационна система на БАБХ /ОДБХ – Х./, за периода от 04.08.2022 г. до 15.12.2023 г., "Евро Логистик 2014" ЕООД е било оператор при въвеждането на територията на ЕС на 11 612 броя пратки. БАБХ, в следствие на незаконния административен акт, издаден от Изпълнителния директор, е събрало всички тези такси, като не е имала право на това, доколкото отмяната на заповедта има обратно действие. По своята същност това са пропуснати ползи за ищеца, тъй като той със сигурност би реализирал този доход, ако не беше незаконната заповед. Според ищеца, в случай, че за всички тези 11 612 СНЕД документа "Евро Логистик 2014" ЕООД беше извършило товаро - разтоварна дейност, то би получило дори по тарифата на БАБХ сума в размер на 400.00 лева за всяка отделна извършена услуга, а съгласно своята Тарифа 488.75 лева, която счита за основание за реално причинената пропусната полза, общата стойност на събраните суми, от които ищецът е бил лишен, в размер на 5 675 365.00 /пет милиона шестстотин седемдесет и пет хиляди триста шестдесет и пет/ лева. Претендира се също и сумата от 858 428.91 лева - обезщетение в размер на законната лихва, за периода от датата на влизане в сила на решението на ВАС - 15.12.2023 г. до датата на предявяване на исковете - 15.01.2025 г.

Ответникът, БАБХ, чрез процесуалния си представител адв. Л. К. от САК, в представен писмен отговор оспорва предявените искове с доводи за тяхната неоснователност, които се поддържат и в съдебно заседание и са доразвити в представена писмена защита. Твърди, че не са налице нито кумулативно, нито по отделно елементите на фактическия състав на непозволено увреждане по смисъла на чл.45 от ЗЗД, вр. чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, а твърдяната в исквата молба вреда,

изразяваща се в пропуснати ползи, не е реална, а хипотетична, както и че не е налице противоправно поведение от страна служителите на БАБХ, въпреки наведените твърдения в исквата молба. Изложено е, че официалния, т.е. фитосанитарен контрол е комплексна дейност, като извършването на товаро-разтоварна дейност е спомагателна дейност, без която не може да се извърши контролът, тъй като е пряко свързана с проверката за идентичност и вземането на проби за лабораторни анализи - следователно товаро-разтоварната дейност е част от официалния контрол. Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. дава единствено възможност на държавите да включат физически или юридически лица, наречени „оператори“ при извършването на едно или повече от задълженията, които са посочени в член 1, параграф 2 от Регламента. Осъществяването на официален контрол по смисъла на Регламента е държавна дейност, която в Република България се осъществява от БАБХ. Официалният контрол, осъществяван на граничните контролно-пропускателни пунктове по отношение на по стоки и животни, въвеждани на територията на Съюза, е вид официален контрол - който е обект на специална и детайлна регламентация в Устройствения правилник на БАБХ, Наредбата за фитосанитарният контрол, Закона за управление на агрохранителната верига и др. нормативни актове. Този контрол е държавна дейност и има специална уредба именно заради особената си важност за общественото здраве. Изложено е също, че са неверни твърденията за създаване на пречки от служителите на БАБХ ищецът да си изпълнява задълженията по Регламента. В него няма уредба на граничния контрол, няма задължение държавите да допускат частно-правни субекти, наречени оператори, задължително и в условията на монопол да осъществяват именно товаро-разтоварна дейност, която не е самостоятелна дейност, а е част от осъществяването на официален контрол. Официалният контрол се осъществява единствено и само на територията на граничния контролно-пропускателен пункт, на която могат да извършват дейност единствено и само правни субекти, които имат право да бъдат там на правно основание. Не е налице отказ от служителите на БАБХ ищецът да си изпълнява поетите задължения по договори с трети лица. Счита това твърдение на "Евро Логистик 2014" ЕООД е неоснователно, тъй като няма как служителите на БАБХ да откажат на ищеца той да изпълнява задълженията си към трети лица, а не е налице и „създаване на пречки“. Изложено е, че БАБХ е орган, който извършва официален контрол на територията на ГКПП „Капитан А.". Част от извършването на официалния контрол е и спомагателната товаро-разтоварна дейност. БАБХ, като орган на официалния контрол има право да извършва товаро-разтоварна дейност. Товаро-разтоварната дейност не представлява дейност, за която да се изискват особени умения или компетентност. Тази дейност е спомагателна и представлява разтоварване на част от стоката с цел вземане на проба за изследване. Твърди се, че това не е и основната дейност на посочените оператори по смисъла на Регламента. Тъй като това е дейност, която изисква ангажирането на персонал и физически ресурс, съвсем обосновано е за нея да се сбира такса, поради което, БАБХ е направила съответните изменения в Ценоразписа. Ответникът счита също, че товаро-разтоварването е спомагателна дейност, която се извършва към задълженията по член 1, параграф 2 от Регламента. Предвид това твърди, че не може да се счита за оператор лице, което извършва само и единствено товаро-разтоварна дейност, без да бъде извършвано някое от вменените задължения на оператора, съгласно Директивата. Нещо повече, твърди, че "Евро Логистик 2014" ЕООД няма материалната база и капацитет да извършва дейността на оператор по смисъла на Регламента, включително и спомагателната товаро-разтоварна дейност. Имотите, които се ползват за фитосанитарен контрол и спомагателната дейност товаро-разтоварване са публична -държавна собственост и са предоставени за управление на Министерството на земеделието и храните за нуждите на БАБХ, което е видно Решение № 209 от 19.04.2017 г. на Министерски съвет, като й актовете за публична държавна

собственост. Твърди се също, че БАБХ не е пречатвала достъпа на ищеца до зоната на ГКПП „Капитан А.“. Обстоятелството, че "Евро Логистик 2014" ЕООД не е изпълнило коректно задълженията си към трети лица няма отношение към законосъобразността на действията на БАБХ.

По отношение на твърдяните вреди е изложено, че ищецът не е доказал в условията на пълно и главно доказване, че е имал възможност да изпълни задълженията си по цитираните от него договори, както в цялост, така и частност относно товаро-разтоварна дейност. Следователно не е имало основание контрагентите му да заплатят за претендираната услуга в размер на 400,00 лв. за товарене и разтоварване. Счита, че противоречи на търговската, че и на житейската логика възможността едно търговско дружество да сключи договор и да заплати за услуга, която изначално не може да бъде извършена. От представените по делото договори между "Евро Логистик 2014" ЕООД и трети лица се установява, че дружеството ищец предоставя комплексна услуга, включваща множество компоненти, една от които според него е разтоварване и товарене на стоки, за която твърдим, че е спомагателна спрямо основните му. В исковата си молба дружеството претендира пропусната ползи именно от неполучен доход от тази спомагателна дейност. Несъвместимо с търговската логика е да бъде сключен контракт с предмет предоставяне на комплекса услуга, от която може да бъде извършена единствено спомагателната част. Дори и хипотетично съда да допусне, че подробно описаните от ищеца действия на БАБХ са противоположни, то имуществото на "Евро Логистик 2014" ЕООД нямаше да се увеличи със претендираното възнаграждение, тъй като същото нямаше да бъде платено от клиентите на дружеството.

Твърди се също, че липсва причинно-следствена връзка между хипотетично предполагаемия деликт, извършен от БАБХ, и имуществените ползи, които биха настъпили в патримониума на адресата на незаконосъобразното действие. Така твърдяното недопускане до рампите за разтоварване, намиращи се в имот публична държавна собственост, на практика не възпрепятства "Евро Логистик 2014" да извърши товаро-разтоварната си дейност на друго място. Товаро-разтоварната дейност е можело да бъде извършена от ищеца и същият да изпълни поетите ангажименти по договорите, както и да получи съответното възнаграждение. Твърди се, че представител на БАБХ отказва да допусне служители на ищеца единствено в имот публична държавна собственост, който по съществото си е рампа за разтоварване. Служители на ищцовото дружество са допускани до зоната на ГКПП „Капитан А.“, а това че те не са извършвали договорните си задължения с контрагентите си е само и единствено тяхно решение. Следователно единствения възможен извод, който се налага е, че няма изпълнение по договорите, само и единствено защото "Евро Логистик 2014" не е имал възможност да извърши останалите задължения по същите. Предвид изложеното счита, че ищецът не е претърпял вреди /пропуснати ползи/ от поведението на БАБХ, поради факта, че същият не е следвало да получи възнаграждение за услуга, която изначално не е можел да извърши в посочения в исковата молба период. Затова поддържа, че "Евро Логистик 2014" ЕООД, в периода на претенцията, е било в невъзможност на изпълни задълженията си по сключените между дружеството и неговите контрагени договори, респективно съответно не би получил и възнаграждение по същите.

При условията на евентуалност исковата претенция е оспорена и по размер, с твърдението че в случай, че в хода на производството се установи пропусната полза, то от нея трябва да бъдат приспаднати спестените разходи от неизвършването на дейността.

По тези съображения се иска отхвърляне на предявените искове и присъждане на

направените по делото разноси.

Представителят на СГП счита предявените искиове за недоказани, поради което счита, че следва да бъдат отхвърлени.

По делото са събрани писмени и гласни доказателства. Назначена е и е приета съдебно-счетоводна експертиза, заключението по която не е оспорено от страните по делото.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно между страните, а това се установява и от представените от ищеца доказателства, че до 20 май 2022 г. „Евро Логистик 2014“ ЕООД, [населено място] е осъществявало търговската си дейност на ГКПП „Капитан А.“, изразяваща се в товаро-разтоварването на внасяната от Турция стока за осъществяване на официалния граничен контрол по отношение на същата. В тази връзка е имало сключени договори с доставчици, като 60 такива са представени като доказателства по делото.

От доказателствата по делото съдът извежда извод, че ищецът има качеството на оператор по смисъла на Регламент (ЕС) 2017/625. В чл.3, §29 от същия е предвидено, че "оператор" означава всяко физическо или юридическо лице, носител на едно или повече от задълженията, предвидени в правилата, посочени в чл.1, §2, които са свързани с храните и тяхната безопасност, цялост и здравословност; фуражите и тяхната безопасност; здравеопазването на животните; предотвратяване и минимизиране на рисковете за здравето на хората и здравето на животните, произтичащи от страничните животински продукти и производните продукти; изискванията по отношение на хуманното отношение към животните; защитните мерки срещу вредители по растенията и др. Ищецът е бил отговорен за въвеждането на товари. Дружеството като лице, отговорно за пратката има задълженията, посочени в чл.15 от Регламент (ЕС) 2017/625, включително има задължението като оператор да предоставя на служителите на компетентните органи достъп до стоките под негов контрол, както и документите и всяка друга информация, свързана с тях. Операторът, който отговаря за въвеждана в Съюза пратка, трябва да предоставя незабавно всякаква информация относно растенията и стоките на хартиен носител или в електронна форма, както и да осигури на инспекторите на БАБХ физически достъп до тях или до част от тях (чл.15, §1 и §3 от Регламент (ЕС) 2017/625). Съгласно чл.15, §6 от Регламент (ЕС) 2017/625: "Определените в настоящия член задължения на операторите се прилагат и когато официалният контрол и другите официални дейности се извършват от официални ветеринарни лекари, официални фитосанитарни инспектори, органи с делегирани правомощия, контролни органи и физически лица, на които са делегирани някои задачи, свързани с официалния контрол или някои задачи, свързани с другите официални дейности.". Съгласно чл.47, §5 от Регламент (ЕС) 2017/625 операторите, които отговарят за пратката, гарантират, че животните и стоките от категориите, посочени в §1, се представят за официален контрол на граничния контролен пункт, посочен в същия параграф.

По силата на договорите „Евро Логистик 2014“ ЕООД следва да представлява клиента пред БАБХ /т.2/ относно фитосанитарни операции, ветеринарномедицински дейности, дезинфекция и др., да предоставя на служителите на компетентните органи достъп до животните и стоките под негов контрол, документите и всяка друга необходима информация. Съгласно т.3 от договорите в задълженията на оператора е отговорност за товарите и извършването на товаро-разтоварна дейност, свързана с процесна на вземане на проби от товара, както и осигуряване на персонал и оборудване за операции

по товарене и разтоварване. Тази дейност е присъща на операторите по смисъла на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2017/625. В договорите е посочено, че "Евро Логистик 2014" ЕООД отговаря за товарите. Предоставянето на достъп до стоките на вносителите, с които имат сключени договори, от които да бъдат вземани проби, е задължение на операторите, а не на служителите, осъществяващи официалния контрол-органи и длъжностни лица на БАБХ. Предоставянето на достъпа става именно чрез извършването на товаро-разтоварна дейност. Товаро-разтоварната дейност е част от дейността и задълженията на операторите, чрез която се осигурява достъп до стоките за целите на официалния контрол, извършван от органи и длъжностни лица на БАБХ. Товаро-разтоварните дейности по осигуряване на достъп до стоките на вносители не е част от официалния граничен контрол, осъществяван от служителите на БАБХ. / в този смисъл е Определение №7289 от 19.07.2022 г. по адм. д. № 6328/2022 г., V отд. на ВАС/. Предвид това съдът приема за неоснователни доводите на ответника, че ищецът няма качеството на оператор по смисъла на Регламента.

От показанията на разпитания по делото свидетел К. А., служител в дружеството от 8 години, като е извършвал товаро-разтоварна дейност на граничния пункт, се установява, че от 20.05.2022 г. служителите на дружеството са спрели да извършват товаро-разтоварна дейност, тъй като от БАБХ били назначени техни товарачи и прекратили дейността на дружеството. Дейността била възстановена през м. декември 2023 г. Свидетелят установява също, че от началниците си разбрал за спирането на дейността, които им казали, че това е по нареждане на БАБХ. Заявява, че фирмата се занимава само с товаро-разтоварна дейност, която се извършва на обособени за това рампи, където се разтоварват камионите. Те се отварят в присъствието на митничар и в присъствието на служител на БАБХ, инспектор или старши инспектор. Разтоварват толкова палета, колкото им каже служителят на БАБХ. Разтоварват, проверяват го и камиона го взема митницата, пломбира се и е готов за излизане. Категоричен е, че не е било възможно разтоварването на камионите да се извършва на друго място, тъй като камиона не може да се отваря без митничар, а служителят на БАБХ трябва да вземе проба и да провери стоката.

Съдът дава вяра на показанията на свидетеля, доколкото същият е дългогодишен служител на дружеството и показанията му се основават на лични възприятия, непосредствени впечатления, базират се на системни и трайни наблюдения за осъществени в правната действителност факти от процесния период, и съобрази разпоредбата на чл. 172 ГПК вр. чл.144 АПК предвид възможната тяхна заинтересованост и от друга страна като на възможната им заинтересованост се противопоставя наказателната отговорност при лъжесвидетелстване.

Предвид това приема за установено, че дейността на ищеца е била спряна от 20.05.2022 г. до 15.12.2023 г. по нареждане на БАБХ, през който период дружеството-ищец е било в невъзможност да извършва товаро-разтоварна дейност. През този период, установено от свидетелските показания, всички работници, около 10 човека, са ходили на работа, изкарвайки си смените са чакали да започнат дейност. През цялото време са получавали заплати в договорените размери и са им превеждани осигуровки.

На 04.08.2022 г. е издадена Заповед №РД 11-1810 на Изпълнителния директор на БАБХ, с т. II от която е наредено товаро-разтоварването на обектите по т.І от транспортните средства, с които се превозват, да се осъществява от служители от отдел ГИП „Капитан А.“. Тази дата /4.08.2022г/ е и началната дата от процесния период, за който се търси

обезщетението. Тоест, от тази дата товаро-разтоварната дейност се извършва от служители от отдел ГИП „Капитан А.“ въз основа на нарочен адм акт. Този административен акт, който представлява общ административен акт, обаче е отменен с Решение №12643/15.12.2023 г., постановено по адм. д. №485/2023 г. на ВАС. Датата на постановяване на решението е и крайната дата на исковия период.

Видно от представения Ценоразпис за платените услуги, които извършва БАБХ, съгласно чл.3, ал.5 от ЗБАБХ, със Заповед № РД 11- 995/19.05.2022 г. на Изпълнителният директор на БАБХ същият е изменен, като в чл.42 за товаро-разтоварни услуги на ГКП на транспортни средства, превозващи пратки с произход трета страна е определена такса от 400 лева. Видно от ценоразписа на „Евро Логистик“ ЕООД, таксата му за товаро-разтоварна дейност е 488,75 лева.

Вещото лице по приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза е установило, че по счетоводни данни и съгласно представените и проверени от фактури за периода от 01.01.2022г. до 20.05.2022г. / датата след която товаро-разтоварната дейност е извършвана от служители на БАБХ/ „Евро Логистик 2014“ ЕООД е издал общо 1717 броя фактури към клиенти, като в по-голямата си част същите са на обща стойност 694,75лв, включваща: представителство пред БАБХ /66,00лв./; товаро-разтоварна дейност /488,75лв./; изготвяне на сертификати за съответствие/ 20,00лв./ и ККППЗ /50,00лв./ и такса фитосанитален контрол /70,00лв./, като таксите за извършени услуги са съгласно представен ценоразпис на "Евро Логистик 2014" ЕООД /наличен по делото на л.63/, валиден и непроменян от 2014 г. За периода от 20.05.2022 г. до 31.12.2023 г. „Евро Логистик 2014“ ЕООД е издавал фактури към клиенти, в които е фактурирано единствено „представителство пред БАБХ“ на стойност 66,00лв. и няма фактурирана товаро-разтоварна дейност. По счетоводни данни за исковия период от 04.08.2022 г. до 15.12.2023 г. ищецът „Евро Логистик 2014“ ЕООД е издал общо 20 007 броя фактури към клиенти, с предмет „Представителство пред БАБХ“, данъчна основа 66,00лв. и обща стойност 1 320 462,00лв. Издадените фактури са както към лицата, с които „Евро Логистик 2014“ ЕООД е имал сключени дългосрочни договори, така и към клиенти, които са го избирали инцидентно при навлизане на ГКПП „Капитан А.“. Съгласно представени данни от ОДБХ - Х. за периода от 04.08.2022г. до 15.12.2023 г. включително, са издадени общо 51 014 броя фактури с предмет „товаро-разтоварна дейност“ с единична стойност 400,00лв. /без ДДС/ и обща стойност 20 405 600,00лв. без ДДС. За периода от 04.08.2022 г. до 15.12.2023 г. в системата на БАБХ са подадени 11612 броя единни здравни документи за въвеждане /CHED/, в които „Евро Логистик 2014“ ЕООД е посочен като оператор. В случай, че за всички тези 11 612 CHED документа /представителство/ „Евро Логистик 2014“ ЕООД беше извършил и товаро-разтоварна дейност, би реализирал приход в размер на 5 675 365,00лв., изчислен от вещото лице / 11612 x 488,75лв./, съгласно ценоразпис на „Евро Логистик 2014“ ЕООД/. Вещото лице е изчислило законната лихва върху главницата от 5 675 365,00 лв. за периода от датата на влизане в сила на решението на ВАС - 15.12.2023 г. до датата на подаване на исквата молба - 15.01.2025 г. в размер на 858 428,91 лв. При проверка в счетоводството на „Евро Логистик 2014“ ЕООД, вещото лице е установило, че прихода от услуги „товаро-разтоварна дейност“ представлява 75% от общия приход за календарна година. Себестойността на услугата „товаро-разтоварна дейност“ изчислена към 2014 г., когато е възприет и ценоразписа на услугите, валиден и към момента, е 312,26 лв. за 1 бр. „товаро-разтоварна дейност“ при прогнозно заложили 90 броя „товаро-разтоварни

дейности“ за месец. Търговската надценка е 87,74лв. Обща стойност 312,26лв. + 87,74лв. = 400,00 лв.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл. 203 АПК гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. В случая се претендира обезщетение от незаконосъобразен общ административен акт на Изпълнителния директор на БАБХ - Заповед №РД 11-1810/04.08.2022 г., изменена със Заповед №РД 11-1812/05.08.2022 г. на Изпълнителния директор на БАБХ. В настоящото производство безспорно се установи, че същата е отменена с влязло в сила решение, а искът е предявен против юридическото лице, чийто орган я е издал, което съгласно чл.205 АПК е пасивно легитимирано да отговаря за причинените вреди. Заповедта е издадена от Изпълнителния директор на БАБХ, при което и съгласно чл.1, ал.2 от Закона за БАБХ именно БАБХ е юридическото лице. Предвид това искът е процесуално допустим.

Разпоредбата на чл.1, ал.1 ЗОДОВ предвижда отговорност за държавата и общините, като посочва, че същите дължат обезщетение за вредите, причинени на гражданите и юридическите лица, произтичащи от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при и по повод изпълнение на административна дейност. Исковите се разглеждат по реда на чл. 203 и сл. от АПК, към който препраща и чл.1, ал.2 ЗОДОВ. Съгласно чл.4 ЗОДОВ държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице, тоест отговорността е обективна и безвиновна.

Основателността на иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, предполага установяването на кумулативното наличие на следните предпоставки: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при/или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. При липса на някой от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата или общината по посочения ред.

Съдът приема, че в случая безспорно се установи наличието на първата от изискуемите предпоставки за основателност на иска, тъй като е налице отменен общ административен акт - Заповед №РД 11-1810/04.08.2022 г., изменена със Заповед №РД 11-1812/05.08.2022 г. на Изпълнителния директор на БАБХ. Цитираната заповед е отменена като незаконосъобразна с Решение №12643/15.12.2023 г., постановено по адм. д. №485/2023 г. на ВАС, влязло в сила на 15.12.2023 г. Като общ административен акт, отменената заповед е била насочена към неопределен, но определяем кръг от субекти – операторите, извършващи тораро-разтоварна дейност на ГКПП „Капитан А.“. Съдът прие за установено, че ищецът е имал качеството на такъв оператор, следователно актът е бил насочен и към него. Именно въз основа на този незаконосъобразен акт се установи, че през процесния период от датата на издаването му 04.08.2022 г до датата на неговата отмяна – 15.12.2023 г. ищецът, като оператор не е допуснат да извършва товаро-разтоварна дейност. Следва да се посочи също, че е без значение, че Заповед №РД 11-

1810/04.08.2022 г., изменена със Заповед №РД 11-1812/05.08.2022 г. на Изпълнителния директор на БАБХ е била отменена по жалба на друг оператор и ищецът не е участвал в производството. Това е така, защото решението, с което се отменя административният акт има действие по отношение на всички.

Исковата претенция по главния иск е за заплащане на обезщетение за причинени имуществени вреди, представляващи пропуснати ползи в резултат на нереализирана печалба от сключени договори между оператора „Евро Логистик 2014“ ЕООД /ищеца/ и лицата, от които БАБХ е събирано такси за товаро-разтоварна дейност и по отношение на които дружеството е подало единни здравни документи за въвеждане /CHED/, в които „Евро Логистик 2014“ ЕООД е посочен като оператор. Тоест, ако не беше издаден отменения като незаконосъобразен акт, ищецът твърди, че би извършвал услугата по товаро-разтоварване и би получавал възнаграждение за нея. Тъй като ищецът е имал сключени договори с лицата, от които е събирана такса, то дружеството ако не беше възпрепятствано от служителите на БАБХ, би извършвало товаро-разтоварна дейност и би получавало доходите. След като е установено наличието на незаконосъобразен акт, който формира първия елемент от фактическия състав, то на следващо място спорът е съсредоточен върху възникването на вредите и техния размер и причинната връзка между незаконосъобразния акт и претендираните вреди.

Извършваната от ищеца товаро-разтоварна дейност, като част от конкретна икономическа дейност по определение е свързана с възможността за получаване на печалба - това са и целта и смисълът за развиване на икономическа дейност. Защитата на правата по чл.1 от Протокол 1 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи /Конвенцията/, съгласно постоянната практика и утвърдени стандарти на защитата на притежанията, установени от Европейския съд по правата на човека /ЕСПЧ/, включва и възможността за обезщетяване на пропуснатите ползи. Това е изрично посочено и в решението по делото С. срещу България. В тази връзка следва да се посочи § 84 и сл. от решението на ЕСПЧ от 19.01.2017 г. по делото С. срещу България. Доколкото ищецът развива икономическа дейност, пропуснатите ползи принципно са свързани с невъзможността да реализира приходи от сключени договори във връзка с тази дейност. Тези нереализирани приходи се измерват на база доказана цена на услугата, която не е могла да бъде осъществена, поради незаконосъобразното поведение на ответника. Тази цена е приходът, чието постъпване в патримониума на стопанския субект е пропуснато. /В този смисъл са Решение №3282 от 04.03.2020 г. по адм. д. №3944/2019 г., III отд. на ВАС, Решение №6731 от 8.05.2019 г. по адм. д. №14391/2018г на ВАС/. Ако в обхвата на обезщетението не се включват пропуснатите ползи, то практически няма какво друго обезщетение да получат тези лица. Установяването на размера на вредите, съставляващи пропуснати ползи, се основава на конкретни факти по делото, от които може да се направи логически обоснован извод за предполагаемото развитие на имуществените работи на увреденото лице при нормално развитие на обстоятелствата.

За да бъде налице вреда, изразяваща се в пропуснати ползи, то следва резултатът, който ищецът е целял да постигне, да е сигурен. Пропуснатата полза е налице, ако има неосъществено увеличение на имуществото на пострадащото лице, което е щяло да настъпи със сигурност и това увеличение непременно е щяло да се осъществи, ако не е бил издаден в случая отменения като незаконосъобразен общ административен акт.

Ответникът твърди, че в случая реализирането на претендираната търговска печалба

не било сигурно събитие. За ищеца ще е налице правото да получи обезщетение, ако докаже със сигурност, че е щял да извършва товаро-разтоварната дейност в процесния период. Пропуснатата полза се изразява в това, че едно лице пропуска да осъществи една полза, а именно да увеличи имуществото си, макар да са съществували всички условия за това, като единствено увреждането /незаконосъобразния акт/ го лишава от възможността да реализира една сигурна облага. Следователно пропуснатата полза е това увеличение на имуществото на увредения, което при обикновени условия би настъпило, ако ответникът не би го увредил, т.е. тази, която при обикновено развитие на нещата би могла с висока степен на вероятност да се очаква. За да се приеме, че в правната сфера на ищеца е настъпила вреда, следва по безспорен начин да е установено, че без незаконосъобразния акт на ответника, пропуснатата полза със сигурност би се реализирала в правната му сфера. Следва да се отбележи, че наличието на пропусната полза се предпоставя от съществуването на сигурност или поне висока степен на вероятност за увеличение на имуществото на кредитора, която не се предполага. В този смисъл е и Решение № 35 от 22.08.2014 г. на ВКС по т. д. № 1916/2013 г., както и приетото в ТР № 3/12.12.2012 г. на ОСГТК на ВКС.

При положение, че от заключението на вещото лице безспорно се установи, че дружеството до 20.05.2022 г. е осъществявало правомощията си на оператор по смисъла на Регламент ЕС 2017/ 625, в това число е извършвало товаро-разтоварна дейност /от която дата е било възпрепятствано фактически да я извършва/, то следва извода, че ищецът е имал легитимни правни очаквания, че няма никакви пречки и след тази дата и през исковия период да осъществява дейността си. Тези очаквания и свързаните с тях планове за осъществяване на търговска дейност са нормални в условията на правова държава. За ищеца не е съществувало съмнение, че ще извършва дейността си на оператор и след 20.05.2022 г. За ищеца е налице настъпила реална вреда от пропуснати ползи, изразяваща се в неполучаване на приходи от сключени договори по силата на които „подпомага процеса по вземане на проби чрезтоварене и разтоварване“, тоест извършва товаро-разтоварна дейност, за което получава възнаграждение по ценоразпис. Ищецът, извършвайки стопанска дейност на ГКПП „Капитан А.“, е имал обосновано и оправдано правно очакване, че ще продължи да я извършва и след 20.05.2022 г. и през процесния период Тези нереализирани приходи се измерват на база доказана цена на услугата, която не е могла да бъде осъществена, поради незаконосъобразния акт на ответника. Тази цена е приходът, чието постъпване в патримониума на стопанския субект е пропуснато. Съдът приема, че в случая е налице висока степен на вероятност, че дружеството е щяло да продължи да извършва дейностите по товаро-разтоварване на ГКПП „Капитан А.“ и през процесния период. При това положение, налице е нужната степен на сигурност за възможността за ищецът да осъществява дейността си като оператор. При обичайно развитие на нещата напълно обосновано може да се очаква, че „Евро Логистик 2014“ ЕООД е щяло да продължи да осъществява дейностите по товаро-разтоварване и след 20.05.2022 г. и в процесния период, през който от заключението на вещото лице се установи, че е осъществявало единствено „представителство пред БАБХ“. Вследствие на издадената на 04.08.2022 г. заповед на Изпълнителния директор на БАБХ служителите на ищеца са възпрепятствани да извършват трудовата си дейност по товаро-разтоварване, което е в пряка причинно-следствена връзка с възможността „Евро Логистик 2014“ ЕООД да извършва товаро-разтоварна дейност през процесния период. От събраните по делото доказателства се обосновава извод, че с

незаконосъобразния си акт БАБХ е лишил „Евро Логистик 2014“ ЕООД от възможността да изпълнява задълженията си по договорите, респективно да реализира законна печалба от търговска дейност, с която да увеличи имуществото си. При нормално и естествено развитие на процеса ищецът е щял да продължи да осъществява дейността си като оператор на ГКПП „Капитан А.“. След датата на издаване на отменения акт товаро-разтоварните дейности са поети от служителите на БАБХ, за което БАБХ е събирал такса по свой ценоразпис, тоест от насрещната страна по договорите, сключени от „Евро Логистик 2014“ ЕООД, е събирана такса за товаро-разтоварване, която е постъпвала в патримониума на БАБХ. Именно и в това се изразява пропуснатата полза за ищеца, тъй като ако не беше издаде отменения административен акт, вследствие на който е спряна дейността по товаро-разтоварване на дружеството, то същото би извършвало услугата, за което е щяло да получава възнаграждение.

Пропуснатата възможност да се увеличи патримониума на дружеството е пряка, типична нормално настъпваща последица от отменения акт и от обусловеното с висока степен на вероятност, че дружеството е щяло да продължи да извършва товаро-разтоварната дейност и след тази дата. Позитивното проявление на факта на реализиране на печалба за ищеца е в зависимост от сключените договори, по силата на които действа като оператор. Безспорно печалбата се явява последица от сключените договори, които при нормално и обичайно развитие с висока степен на вероятност са щели да се изпълняват. Претендираните пропуснати ползи следват закономерно единствено от отменения като незаконосъобразен административен акт. Не могат да се възприемат доводите на ответника, че ищецът нямал материална база и капацитет да извършва товаро-разтоварната дейност. За осъществяване на тази дейност не е необходимо да разполага с помещение, тъй като както се установи от показанията на разпитания свидетел, че тази дейност се извършва на обособени за това рампи, където се разтоварват камионите. Те се отварят в присъствието на митничар и в присъствието на служител на БАБХ, инспектор или старши инспектор. Разтоварват толкова палета, колкото им каже служителят на БАБХ. Не е възможно разтоварването на камионите да се извършва на друго място, тъй като камиона не може да се отваря без митничар, а служителят на БАБХ трябва да вземе проба и да провери стоката. Щом от заключението на вещното лице безспорно се установи, че до 20.05.2022 г. ищецът безпроблемно е извършвал дейности по товаро-разтоварване, то недоумение буди твърдението на ответника, че няма капацитет да извършва тази дейност.

Предвид изложеното настоящият съдебен състав приема, че са налице предпоставките на фактическия състав по чл.1 ал.2 ЗОДОВ за заплащане на обезщетение за причинени имуществени вреди, представляващи пропуснати ползи, представляваща такса за товаро-разтоварни услуги на ГКПП на транспортни средства, превозващи пратки с произход трета страна, причинени вследствие на отменен като незаконосъобразен административен акт, вследствие издаването на който служителите на дружеството не са недопускани да извършват товаро-разтоварна дейност и изпълняват функцията на оператор по смисъла на Регламента 2017/625. Това е така, тъй като за процесния период дейността по товаро-разтоварване, извършвана до този момент от „Евро Логистик 2014“, е иззета от последния посредством посочения административен акт и се е осъществявала от БАБХ, за което последната е събираща такса по ценоразпис, утвърден с посочената заповед на Изпълнителния директор на БАБХ. Налице са пропуснати ползи в резултат на нереализирана печалба от неизпълнение на сключени

договори между оператора /ищеца/ и лицата, от които БАБХ е събираща такси за товаро-разтоварна дейност, което неизпълнение е поради възпрепятстване от БАБХ служителите на ищеца да изпълняват задължението си по договорите като извършват товаро-разтоварна дейност. Пропуснатите ползи са свързани с невъзможността да се реализират приходи от сключени договори във връзка с тази дейност. Когато БАБХ е извършвало товаро-разтоварна дейност /през процесния период/ като услуга на лице, с което „Евро Логистик 2014“ ЕООД има сключен договор да бъде оператор и за което е осъществявало представителство и е получавала такса за това по свой ценоразпис, то по този начин ищецът е бил лишен от възможността да изпълнява функцията си на оператор и да реализира приход в този размер.

Съдът намира обаче, че в хода на съдебното производство не е безспорно установен размера на пропуснатите ползи, претендирани като обезщетение. В тази връзка доводите на ответника, изложени в тази насока, са основателни. Вярно е, че от заключението на вещото лице безспорно се установи, че през процесния период от 04.08.2022 г. до 15.12.2023 г. в системата на БАБХ са подадени 11612 броя единни здравни документи за въвеждане /CHED/, в които „Евро Логистик 2014“ ЕООД е посочен като оператор. Това обаче съдът приема, че не е достатъчно да обуслови извод, че във всички тези случаи ищецът е могъл да извърши и товаро-разтоварна дейност, от която да реализира доходите, претендирани като обезщетение. Не се събраха доказателства и не се установи в хода на производството по делото, че всеки от клиентите, на които дружеството е предоставяло други услуги в периода от 04.08.2022 г. до 15.12.2023 г., заедно с това би заплатил и за услугата „товаро-разтоварна дейност“ при отсъствие на действието на Заповед № РД11-1810/04.08.2022 г. на Изпълнителния директор на БАБХ. Това е така, защото не е установено, че всеки от товарите подлежи на разтоварване за целите на контрола и обратно натоварване след извършването му. От приложения по делото ценоразпис на „Евро Логистик 2014“ ЕООД, е видно, че цената на товаро-разтоварната дейност е записана в самостоятелна позиция, различна от останалите обявени услуги, което от своя страна води до извода, че товаро-разтоварната дейност не се осъществява винаги и заедно с тях, а по отделна заявка на съответен клиент. Липсва и нормативно основание, на което да се направи извод, че за всяка пратка е следвало да се осъществява тази товаро-разтоварна дейност. От друга страна с изменението на ценоразписа на услугите, предоставяни от БАБХ, което е направено със Заповед № РД11- 995/19.05.2022 г. на Изпълнителния й директор, за товаро-разтоварна дейност е предвидена цена, по-ниска от тази на дружеството „Евро Логистик 2014“ ЕООД. Предвид това и при наличието на повече изпълнители на товаро-разтоварната дейност не е сигурно, че възложителят би избрал „Евро Логистик 2014“ ЕООД при наличието на друг оператор, предлагащ по-ниска цена. Предвид изложеното съдът счита, че от събраните по делото доказателства не може да се обоснове категоричен извод, че във всички 11 612 случаи тези услуги в исковия период винаги и във всички случаи биха се придружавали от заплатена товаро-разтоварна дейност. Следователно ищецът, в чиято тежест е, не е установил по категоричен начин, чрез пълно и главно доказване на относимите факти, размера на претендираната вреда. Предвид това предявения от него иск за присъждане на обезщетение в размер на 5 675 365 лева, като недоказан по размер, следва да бъде отхвърлен.

Отхвърлянето на главния иск води и до неоснователност на акцесорния такъв за присъждане на лихви.

При този изход на делото и на основание чл.10, ал.4 ЗОДОВ основателно се явява искането на ответника за присъждане на разноски. В тази разпоредба е предвидено, че съдът осъжда ищеца да заплати на ответника възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска. С представения списък по чл.80 ГПК се претендират разноски за съдебно-икономическата експертиза и за адвокатско възнаграждение. Видно от доказателствата, ответникът е заплатил 100 лева за експертизата. От представения договор на лист 263 от делото е видно, че за процесуално представителство по делото е договорено възнаграждение от 122656,91 лева. От представеното платежно нареждане се установява, че същото е заплатено на 04.03.2025 г. по банков път. Следователно разноските на ответника са доказани в претендиращия размер, поради което дружеството ищец следва да бъде осъдено да му ги заплати.

Водим от гореизложеното Административен съд София-град, II отделение, 52-и състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от „Евро Логистик 2014“ ЕООД, [населено място], срещу Българска агенция по безопасност на храните обективно съединени иски с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ за сума в общ размер 6533793,91 лева, от които 5675365 лева главница и 858421,91 лева лихва за периода от 15.12.2023 г. до 15.01.2025 г., представляващи обезщетение за причинени на дружеството имуществени вреди за периода от 04.08.2022 г. до 15.12.2023 г., претърпени в резултат на незаконосъобразен акт на Изпълнителния директор на БАБХ - Заповед №РД 11-1810/04.08.2022 г., изменена със Заповед №РД 11-1812/05.08.2022 г. на Изп. директор на БАБХ, отменени с Решение №12643/15.12.2023 г. на ВАС, постановено по адм. д. №485/2023 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумите.

ОСЪЖДА „Евро Логистик 2014“ ЕООД, [населено място] да заплати на Българска агенция по безопасност на храните деловодни разноски в общ размер на 122756,91 лева /сто двадесет и две хиляди седемстотин петдесет и шест лева и 91 ст./.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от уведомяване на страните, на които на основание чл.138 АПК да се изпрати препис от същото.

СЪДИЯ: